

† Lea Fatur

Nehvaležni lev

(Indijska pravljica. — Ilustriral J. Župancić.)

Sel je neki mož po gozdu in naletel je na kletko, v kateri je bil zaprt z močnimi vromi zvezan lev. Mož se ustavi, lev se mu smili, gre noter k njemu in mu pravi:

»Odvežem te, če mi obljubiš, da me ne raztrgaš.«

»Obljubim ti pri svojem kraljestvu!« pravi svečano lev. Človek ga odveže, a komaj da si pretegne lev oproščene ude, že čuti, da je lačen. Zazija in se pripravlja, da udari svojega rešitelja.

»Mar je taka navada kraljev?« se začudi človek. »Je to hvaležnost za moje delo? In kaj ni sramota, da ne držiš svoje besede?«

»Ne!« se reži lev. »Kralj prelomi lahko vsak čas svojo besedo in to mu ni v sramoto. In če govoriš o moji nehvaležnosti, kakšna je tvoja hvaležnost, o človek? Le vprašaj bananovo drevo in vprašaj zemljo, in če rečejo, da je kak človek hvaležen, potem pojdi prosto svojo pot!«

Človek vpraša bananovo drevo: »Kaj nismo hvaležni za tvoja darila?«

Drevo je streslo žalostno svojo krošnjo:

»Rada dam človeku okrepčilni sad in senco, da se ohladi in odpočije. A človek — kako mi vrača? Polomi moje veje, pomendra moj sad in ponesnaži vse okoli mene.«

»Vidiš!« se reži lev. »Nehvaležni človek naj ne pričakuje hvaležnosti.«

»Čakaj, da povprašam še zemljo,« prosi človek. Vpraša in zemlja mu odgovori:

»Rada pošiljam na svoje površje redilna žita, sočno travo, dajem človeku in živalim obilno hrano. Človek pa, nehvaležen, razkopava moj drob, mi hoče iztrgati vse moje skrivnosti.«

»Vidiš, človek!« se reži lev. »Boš ti mene učil hvaležnosti? Upravičen sem, da te požrem s kostmi in tisto kožo vred, ki jo imaš na sebi.«

Pa odpira svoje žrelo in počene, pripravljen za naskok. »Počakaj!« pravi človek. »Drevo in zemlja nista bitji kakor mi. Naj pokličem človeka ali žival v razsodbo.«

»Naj bo!« stisne lev zobe. »Sicer sem grozovito lačen, pa kralji znajo potrpeti.«

Kmalu pride mimo lisica. Človek in lev jo ustavita in razložita vsak po svoje svojo pravdo. Lisica ogleduje leva, kletko, vrvi. Potem pravi:

»S kom govoriš, kralj vseh zverin? — In ti človeško seme — kaj, pa odmotavaš tako neumne štrene? Da bi bil lev zaprt v tej tesni kletki? Saj je za miši, ne za leva orjaka. In nehvaležnost in razsodba bananovega drevesa in zemlje — vse skup fičifajarija. Hočete mene potegniti, mene, ki imam sedem vreč zvižac in še eno povrh!«

Levu se je zdelo za malo, da ne veruje lisica v njegovo besedo.

»Uboga mišjelovka in tatical« je zagrmel. »Mar je kralju zverin za tvoje mnenje. Pa da bi tako nič ne verovala moji besedi? Čakaj! Pokažem ti, ali sem bil v kletki ali ne.«

In mogočni lev se stisne v kletko in veli človeku: »Zveži me, kakor sem bil zvezan, da bo videla nevernica, ali so me res zvezali ali ne!«

Človek poveže leva tako skrbno in trdno, da so mu pokale kosti. Lev zastoče:

»Dovolj! Odveži me, človek! Lačen sem. Lisica je že videla in lahko razsodi.«

Človek pa je zapahnil vrata kletke in odšel z lisico po gozdu.

Janez Samotar

Pastirčkove želje po domu

Ti, moja ovčka bela,
ki moj si večni drug,
kako boš ti vesela,
ko pojdeva na jug!

Tam so planine naše
ovite v večni žar;
sam Bog na soncu jaše
skoz temo in vihar.

Tam dnevi so vsi lepi
brez sence in meglé;
in kot da gre po stepi,
pastirček skóznje gre.

Tam trava je zelena
kot srca večni up;
in ko je pokošena,
diši na moč njen kup.

Pastirček tam ne strada
ne zjutraj ne zvečer,
saj kakor je navada,
jé kruh in ovčji sir!

Pa Bogu še v veselje,
kot prava božja stvar,
brez druge srčne želje
zahvali se za dar!

Za konec iz potoka
zajame si vodé;
in ko se je naloka,
spat ves presrečen gre!